

Roheline toidab

Lõpuks on lumi läinud, suurvesi taandumas ning jäänud vaid üksikud hanged.

Hommik rökkab linnulaulust, lapsed kilkavad ja loomad lippavad ülemeelikult. Põlluservas, ojakaldal, metsaveeres, aia taga ja aiaski tärkab noori võrseid, varsi, lehti ja õiepungi, tilgub mahlakask. Kevad rõõmustab nii noort kui vana.

Talve jooksul tekkinud väsimuse ja vitamiinipuuduse vastu organismis aitavad varakevadised looduslikud rohttaimed veelgi tõhusamalt kui seni tarvitatud idandid ja aknalaul kasvatatud herneväädid.

Enamik looduslikke söödavaid rohttaimi sisaldab rohkem vitamiine ja mineraalaineid kui kultuurköögiviljad.

Kitsikusse sattunud pere, kel puhas loodus ümberringi, saab sellest ajutist toidu- ja terviseabi. Miks peaks hing ihkama süüa põld-võorkapsast, sidrunheina või bambusevõrset, kui naat, jänese-kapsas, nõges, hapuoblikas, paisleht ja ohakas ligidalt võtta.

Meie esivanemad on sel moel aastasadu elujõudu hoidnud, olgu siis asumisel, metsapaos, vangilaagris või talude kollektiviseerimisel. Kahjuks on linnastumine tekitanud umbusalduse söödavatesse rohttaimedesse. Usku nende võlvuvasse taastavad uued ridamisi ilmuvad raamatud.

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

Kui kirsid ja ploomi viljahakatised varisevad

Aidake! Kirsid ja ploomid õitsevad igal aastal, aga külge ei jää peaaegu üldse. Moodustuvad küll väikesed viljad, kuid vähe aja pärast hakkavad mitmesuguses suuruses valmimata kirsid ja ploomid maha kukkuma.

Vastab
VÄINO PALLUM

Noorte viljade varisemist põhjustab mitme ebasobiva mõjuri koostoime: järskude temperatuurimuutustega ilmad puude õitsemise ajal ja viljade kasvu algul ning mulla ajutine liigkuivus. Peale selle võib olla häireid mikroelementide ja fosfori omastamisel, kuna mullareaktsioon on kas liiga happeline või liiga leeliseline.

Leeliselises ehk lubjarikkas mullas on takistatud boori, vase ja mangaani kättesaamine.

Mulla liigne happelisus häirib fosfori omastamist. Tegu võib olla ka ühe või enama mikroelementi otsese puudusega.

Kõige õigem, kui lasete määrata oma aiamura pH. Tulemuste selgumisel kasutage lubjarikka mulla korral happelisi väetisi, happelisele mulle aga andke mõnda lubiväetist.

Üldine soovitus: väetage viljapuid mõne kõiki toiteelemente sisaldava mineraalse täisväetisega.

Puude võraalused multšige kompostiga, et säilitada kevadist niiskust, vältimaks pinnase ajutist läbikuivamist.

TASUB TEADA

■ Happelise reaktsiooniga väetised

Ammooniumsulfaat on reaktsioonilt happeline, tema mõju aeglane ja ta ei ole kergesti mullast välja uhutav. Mullaga segatult ei lendu kergesti ka lämmastik.

Superfosfaadid mõjuvad mulla reaktsioonile hapestavalt.

■ Leeliselise reaktsiooniga väetised

Naatriumnitrat ehk naatriumsalpeeter on leeliselise toimega, mõjub kiiresti, aga uhutakse kergesti mullast välja. Kasutatakse vesilahusena pealtväetiseks, kui on vaja turgutada kasvus maha jäänud ja kahjustatud taimi.

Kaltsiumnitrat ehk lubisalpeeter on mulla suhtes leeliselise reaktsiooniga ning sobib happelisele mulle.

Puutuhk on koduaedades kõige levinum lubiväetis.

Kerged liivakad mullad vajavad lubiväetisi vähem, rasked savikad mullad rohkem.

Happeliste muldadele antud lubiväetiste mõju kestab aastaid, eriti kui kasutatakse ka komposti, millele on lisatud tuhka.

Lupja sisaldavate ainetega

neutraliseeritud happelised mullad võivad aastate jooksul siiski uuesti happeliseks muutuda, kui väetiste omadusi tähele ei panda.

Hoiduda tuleb ka muldade ülelupjamisest, et nad liiga leeliseliseks ei muutuks.

Pärast lubiväetisi soovitatakse kasutada ka boorväetist, eriti seal, kus on kasutatud rohkesti puutuhka.

■ Toimelt neutraalsed väetised

Fosforiidijahu ja kaaliumväetiste mõju mullareaktsioonile on neutraalne.

TT